

Ylva Andersén, enhetschef på eHälsomyndigheten (till höger) har tillsammans med kollegan Annika Forsén ansvarat för LiiV-projektet.

Samarbete var nyckeln när

Efter nästan två års arbete lanserade eHälsomyndigheten i slutet av 2016 det nya registret LiiV. Där lägger alla läkemedelsleverantörer själva in information om sina egna läkemedel. För att föra LiiV-projektet i hamn på ett säkert och effektivt sätt satsade eHälsomyndigheten redan från början på ett nära samarbete med andra myndigheter och läkemedelsbranschen. Det skriver **Lars Kämpe**, pressansvarig för eHälsomyndigheten.

Många aktörer påverkas av hur vi samlar in och sprider information om läkemedel. Därför var samverkan och dialog extra viktigt för oss när vi utvecklade LiiV. Det säger Ylva Andersén, farmaceut och enhetschef på eHälsomyndigheten, som tillsammans med kollegan Annika Forsén har ansvarat för LiiV-projektet.

LiiV står för Leverantörernas information i VARA. Systemet samlar in information om läkemedel. Informationen kommer från Läkemedelsverket, läkemedelsleverantörerna och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV.

– LiiV ersätter det tidigare systemet Nationellt produktregister för läkemedel, NPL, som Läkemedelsverket ansvarade för, säger Ylva Andersén.

Referensgrupp med leverantörer

eHälsomyndigheten skapade tidigt i LiiV-projektet en referensgrupp med representanter från läkemedelsleverantörerna.

– För oss var det en poäng att involvera olika kategorier av aktörer. I referensgruppen fanns därför representanter från läkemedelsleverantörer med lite olika profil, berättar Annika Forsén, apotekare och utredare på eHälsomyndigheten.

Alla som berörs av LiiV fick vara med och lämna sina synpunkter redan från början. Det gjorde det möjligt att tidigt stryka delar i projektet som användarna prioriterade lågt. I stället kunde resurser läggas på sådant som använ-

darna önskade, men som inte var med i de ursprungliga planerna för LiiV.

– Vi har också haft täta möten vilket har skapat god kontinuitet i arbetet. Eftersom eHälsomyndigheten var den aktör som satt mitt i flödet av läkemedelsinformation, tog vi oss an rollen som samordnare i arbetet med de olika aktörerna eftersom ingen var utpekad i regeringsuppdraget. Det hade naturligtvis varit bra om detta varit beslutat i förväg, så att projektet hade kunnat ta höjd för den arbetsinsats som en samordningsroll innebär, säger Annika Forsén.

” eHälsomyndigheten skapade tidigt i LiiV-projektet en referensgrupp med representanter från läkemedelsleverantörerna.”

Samarbete med myndigheter och organisationer

Parallellt med utvecklingen av LiiV genomfördes flera relaterade IT-projekt hos Läkemedelsindustriföreningen,

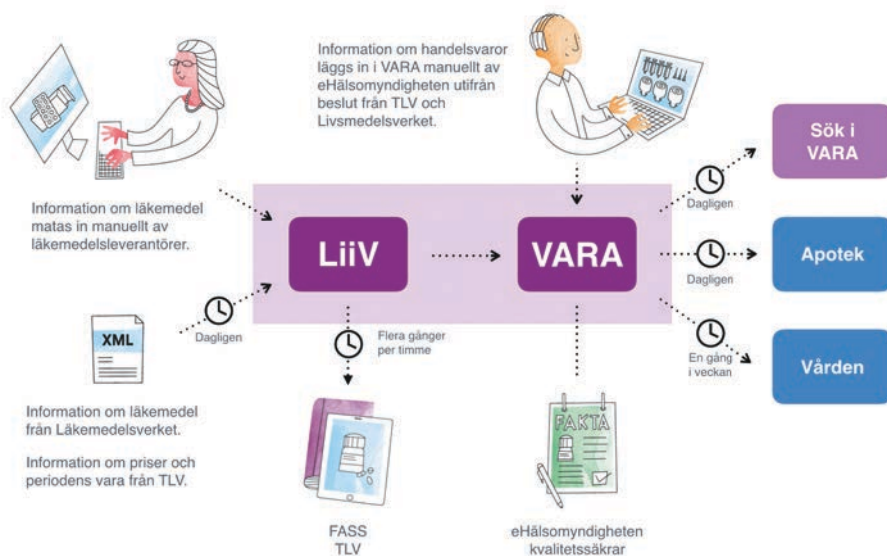
och artikelregistret VARA som används vid förskrivning och expedition av läkemedel, berättar Annika Forsén.

Information från flera källor

Med LiiV blir ledtiderna kortare vilket gör att uppdateringar når apoteken snabbare än tidigare. LiiV hämtar information om alla läkemedel i Sverige från flera källor. Grundinformationen kommer från Läkemedelsverkets handläggningssystem LVIS där information om godkända läkemedel, licensläkemedel och lagerberedningar dokumenteras. Från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV, hämtar LiiV därefter uppgifter om priser och periodens vara. Slutligen kompletteras det med information om förpackningsstorlekar, streckkoder med mera från läkemedelsleverantörerna.

– Det är läkemedelsleverantörerna själva som lägger in information om sina läkemedel i LiiV. För att logga in i LiiV behöver de ha ett personligt användarkonto. Varje läkemedelsleverantör som behöver åtkomst till LiiV ska därför ansöka hos oss om behörighet för att administrera sina produkter i systemet. Informationen de lägger in förs sedan helt automatiskt över från LiiV till det nationella produkt-

LiiV skapades

LiiV samlar in uppdaterad information om läkemedel från Läkemedelsverket, läkemedelsleverantörerna och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Denna förs vidare till det nationella produkt- och artikelregistret VARA och blir därmed tillgänglig för vården, apoteken och allmänheten.

Läkemedelsverket samt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Det har handlat om att organisationernas egna system ska kunna bidra med information till LiiV, hämta information från LiiV eller både och.

– En bit in i LiiV-projektet skapade vi tillsammans en beställargrupp. I den fick vi som var beställare av respek-

och artikelregistret VARA som används vid förskrivning och expedition av läkemedel, berättar Annika Forsén.

Testade gränssnittet

Det nyutvecklade användarvänliga gränssnittet i LiiV gör det enklare för läkemedelsleverantörerna att lägga in och

uppdatera sin egen information. För att systemet skulle bli enkelt att hantera fick referensgruppen med läkemedelsleverantörer både vara med att utforma och testa gränssnittet. Deras synpunkter fördes sedan vidare till de som tog fram användargränssnittet.

– Under hela den tid som projektet pågick fick vi värdefull information från läkemedelsleverantörerna. Ett nytt produktregister innebär visserligen alltid förändringar för användarna, men vår förhoppning är att LiiV ska göra det enkelt för dem att uppdatera information om sina läkemedel. LiiV innebär även att informationsflödet till apoteken om läkemedel i Sverige har blivit snabbare, säger Ylva Andersén.

All den information som fortlöpande uppdateras i LiiV förs över till det nationella produkt- och artikelregistret VARA, som både förser apoteken och vården med information om läkemedel. I registret finns läkemedel samt de förbrukningsartiklar och livsmedel som ingår i högkostnads-skyddet. Syftet med VARA är att ge vård och apotek uppdaterad och kvalitetssäkrad information för förskrivning och expedition av recept. Läkemedel och de förbrukningsartiklar och livsmedel som ingår i högkostnads-skyddet måste vara registrerade i VARA för att vården och apoteken ska kunna skriva ut och expediera dem. VARA används även av andra intressenter, bland annat för att skapa läkemedelsstatistik.

– Produktionssättningen av LiiV har gått fantastiskt bra och inkörningsproblemen har varit få. En viktig framgångsfaktor var att vi redan från starten av projektet samarbetade med de andra myndigheterna och läkemedelsleverantörerna, menar Annika Forsén.

Projekt med hög prioritet

En annan slutsats är att omfattande projekt, för att bli lyckosamma, måste ha hög prioritet hos de aktörer som är inblandade.

– Vi som har varit involverade från eHälsomyndighetens sida har fått jobba ostört och i stor utsträckning kunnat koncentrera oss helt på LiiV. Hos övriga inblandade aktörer upplever jag också att detta ha varit ett högprioriterat projekt. Tack vare det har vi fått tillgång till all den kompetens som behövts. Sammantaget är vi mycket nöjda både med hur samarbetet fungerat under projekttiden och med slutresultatet, avslutar Ylva Andersén.

LARS KÄMPE

Pressansvarig, eHälsomyndigheten

” Med LiiV blir ledtiderna kortare vilket gör att uppdateringar når apoteken snabbare än tidigare.”

Sök VARA en nytvecklade tjänst från eHälsomyndigheten

I samband med att LiiV lanserades, introducerade eHälsomyndigheten även den helt nya tjänsten Sök VARA som nås via ehalsomyndigheten.se. I Sök VARA går det att söka efter kvalitetsgranskad information om läkemedel.

För att använda Sök VARA behövs varken inloggning eller något användarkonto. I sökfunktionen finns dock endast läkemedel. Det går med andra ord inte att se de förbrukningsartiklar och livsmedel som ingår i högkostnads-skyddet.

– LiiV och Sök VARA är viktiga steg i rätt riktning för att korta ledtiderna och göra information om läkemedel lättillgänglig för alla, något som vi på eHälsomyndigheten arbetar för, säger Ylva Andersén.

Lyckad produktionssättning

Arbetet med att skapa LiiV startade 2015 och initierades av ett regeringsuppdrag. Nu efter nästan två års arbete där flera aktörer har samarbetat för att skapa LiiV finns förstås flera lärdomar att dra.

OM EHÄLSOMYNDIGHETEN

eHälsomyndigheten bildades den 1 januari 2014 och arbetar för ett bättre informationsutbyte inom hälsa, vård och omsorg. Det gör eHälsomyndigheten genom att leda regeringens initiativ inom e-hälsoområdet och erbjuda effektiva, kvalitetssäkrade tjänster till professionerna och privatpersoner.

Mer om hur informationsflödet för läkemedel i Sverige fungerar och om aktuella ledtider finns på eHälsomyndighetens webbplats: www.ehalsomyndigheten.se.